

הגשמה עצמית - זה סטארט אפ אלוקי

הגשמה עצמית היא הבלתי אפשרי.

אוקסימורון.

קסם כזה שאי אפשר לפענח.

היא תובעת מאתנו ללכת עד הסוף. להקריב עבודה הכול. להתגבר על האכזבות ועל שברון הלב, ולצאת מהשגרה המוכרת רק כדי לגלות שנכנענו בפעם המי יודע כמה לשרידים של חלום ילדותי. לסכן את כל מה שהשגנו בחיים כדי לגלות את הסוד.

היא אומרת שאוכל, קורת גג, צבא חזק ומערכת בריאות משוכללת מאפשרים חיים. שעושר וטכנולוגיה יכולים לשדרג את החיים לנוחים, והיא? – היא נותנת את הסיבה והטעם לחיים. בלעדיה כל היתר לא ממש שווים.

אז אחרי שנים שהתעלמנו ממנה, השמצנו אותה ולא האמנו, ולמרות שבמשך דורות שלמים השאיפה האנושית הממוצעת הייתה לשרוד את הרעב, הגשם והמגפות, נראה שהיא הצליחה לגייס לשורותיה עדת מעריצים גדולה במיוחד.

במאה העשרים ואחת – ההגשמה העצמית היא ערך בסיסי.

השתכנענו.

מהו סוד הקסם שלה? מדוע אנו מוכנים לנו לצאת מגדרנו כדי להשיגה? והאם יש לנו אכן סיכוי להגשים את עצמנו אי פעם?

כדי לענות על כך ננסה לבדוק מהו המנגנון שעומד מאחורי החלום הגדול. נעזר בתורת החסידות על מנת להבין את סוד הקסם של חלום ההגשמה העצמית, ומהי מטרת העל שמסתתרת מאחוריו¹

מהי הגשמה עצמית?

הגשמה עצמית היא באמת אוקסימורון! אלו שתי מילים שהן דבר והיפוכו.

המילה 'הגשמה' פירושה הפיכת העניין לגשמי. לכוה שקיים בעולם החומר. לפיזי. לממשי. לעשוי. ואילו המילה 'עצמית' פירושה "עצם". העניין בעצמו. דבר כזה שאי אפשר אפילו להגדיר מהו, כי הוא למעלה מכל הגדרה. המהות הכי פנימית ועצמית שלו.

מהות היא עניין רוחני. פילוסופי. רעיוני. יכולת שכלית או נפשית. שאפשר להבין אותה בראש, לרצות או להרגיש אותה בלב, אבל היא בשום אופן לא שייכת לעולם החיצוני שלנו. ואם מהותם של דברים פשוטים היא כזו – על אחת כמה וכמה מהותו של העצם בכבודו ובעצמו.

הגשמה עצמית פירושה להפוך את הרעיון המהותי, הנעלה, והנשגב לעניין שקיים במציאות פיזית. שניתן לכמתה, לסופרה, למששה. שהרעיון המהותי ירד לפסים מעשיים. יתבטא באופן ממשי.

לא פלא שכל כך קשה לנו להגשים את עצמנו. להצליח לבטא את כל היכולות, הכישרונות, הפוטנציאל והמהות האישית, העמוקה והעצמית שלנו באופן ממשי ומעשי.

ולמרות זאת אנחנו לא מפסיקים לרצות. לא מפסיקים לחלום. והרצון הזה הוא חלק מאתנו. חלק בלתי נפרד מכל אדם באשר הוא.

לא משנה כמה כסף השגנו. מהן מערכות היחסים אותן חוונו, ועם אלו הצלחות וכישלונות התמודדנו. לא משנה לאיזו נקודה בגלובוס הגענו וכמה הרחקנו נדוד, אנחנו חולמים להצליח לבטא את עצמנו, את הפוטנציאל שלנו, הכישרונות, האישיות, הערכים והאמירה האישית שלנו בעולם. להיות מי שאנחנו באמת. וללכת עם זה עד הסוף. למה?

¹ לפני כן, נסייג ונאמר שכיאה לנושא שעוסק במהותם העצמית של האדם, העולם והבורא, חלום ההגשמה מתפרס על פני עולמות תוכן רחבים, מורכב מפרטים רבים ואינו ניתן למיצוי במאמר בודד. מטרת המאמר הינה לחשוף את נקודת ההסבר העומדת מאחורי הפרטים ולהנגישה לקוראים.

מאיפה נובע הצורך שלנו בהגשמה עצמית?

כדי להבין מהיכן מגיע הרצון שלנו למימוש עצמי ומדוע הוא חזק ובסיסי כל כך בחיינו נצטרך להתחיל מהתחלה.

ממש מההתחלה.

ממתי?

מבריאת העולם, אפילו קודם. מהרגע בו הקב"ה מחליט לברוא את העולם.

לפני שהקדוש ברוך הוא ברא את העולם, הוא היה מציאות יחידה. לא הייתה שום מציאות אחרת זולתו באף מקום. למעשה, לא הייתה אפילו מציאות של מקום, משום שגם המקום נברא בבריאת העולם, ואילו הקדוש ברוך עצמו בלתי מוגבל ולכן אינו זקוק למקום כלל².

ואז הקב"ה מחליט לברוא את העולם.

למה?

אדמו"ר הזקן מסביר זאת בספר התניא³ על פי דברי המדרש⁴: "נתאוהה הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים". כלומר, הקב"ה רצה לשכון בעולמות הרחוקים והתחתונים בדיוק כמו שהוא שורה למעלה, בעולמות הגבוהים, בעליונים. ולא סתם ביטוי רוחני זמני או חלקי אלא ביטוי מלא. בדיוק כמו שאדם בבית שלו מתבטא בעוצמה הגבוהה ביותר ו"מרגיש בבית".

וכאן מתעוררת בעיה! יותר נכון שתיים.

בעיה ראשונה - אין בנמצא שום עולם שבו הקב"ה יוכל לשכון. יותר מזה – לא יכול להיווצר שום עולם שבו הקב"ה יגשים את חלומו, כיון שכל זמן שהקב"ה נמצא בכול מקום – לא יכולים להיווצר עולמות באף מקום.

איך זה ייתכן? הרי הקב"ה הוא מציאות רוחנית, ונוכחותו אינה קשורה כלל למציאות הגשמית, בדיוק כמו שנוכחותו של רעיון מופלא או חוכמה נשגבה אינם תופסים מקום ובטח שאינם מפריעים למציאות הפיזית להתקיים יחד איתם בו זמנית?

ההסבר הוא פשוט.

העולמות אכן יכולים להיווצר, אבל כל זמן שהאור האלוקי ימשיך להאיר בעולמות בגילוי לא יהיה ניתן לחוות אותם כמציאות עצמאית.

מדוע?

² "דע כי טרם שנאצלו הנאצלים ונבראו הנבראים, היה אור עליון פשוט ממלא את כל המציאות, ולא היה שום מקום פנוי בבחינת אויר ריקני וחלל, אלא הכל היה מלא אור האינסוף הפשוט ההוא. וכאשר עלה ברצונו הפשוט לברוא את העולמות ולהאציל את הנאצלים, להוציא לאור שלמות פעולותיו, שמותיו וכינויו, שהייתה זאת סיבת בריאת העולמות הנה אז צמצם את עצמו.. וצמצם את האור ההוא.. ואז נשאר מקום פנוי, אויר וחלל ריקני.. הנה כבר היה מקום.. ואז המשיך מן האור אינסוף קו אחד שלו מלמעלה למטה.. ודרך הקו ההוא האציל, וברא ויצר, ועשה כל העולמות כולם" עץ חיים. שער א', ענף ב.

³ תניא, ליקוטי אמרים פרק ל"ו

⁴ תנחומא, (נשא ט"ז): "נתאוהה שיהא לו דירה בתחתונים כמו שיש בעליונים".

על פניו המילה תאוה עלולה להישמע כשלילית, אבל תורת החסידות מסבירה שהמדרש משתמש דווקא במונח תאוה ולא רצון, משום שרצון נתון לשינויים. אדם שרוצה לרכוש מוצר מסוים, להתקבל למסלול לימודים כזה או אחר ולהצטרף לתוכנית חדשה, יכול לשנות את הרצון שלו, אם הוא יגלה שיוכל להשיג את המוצר במקום אחר במחיר נמוך יותר / בזמן קצר יותר / באיכות טובה יותר. כלומר, האדם רוצה X ובעקבות מידע / הסבר חדש, הוא רוצה עכשיו דווקא Y. לעומת זאת, בתאוה - כאשר אדם מתאוה לדבר - לא יעזרו שום הסברים / שכנועים / טיעונים רציונליים / לוגיים - האדם רוצה דווקא X.

רצון - רציונלי - נתון להסבר ושינויים

תאוה - אינה קשורה לטעם ודעת ולכן אינה ניתנת לשינויים באמצעות הסברים או שכנועים.

תאוה אנושית - בדרך כלל מוזכרת בנימה שלילית, משום שמזוהה בעיקר עם תאוות שלמטה מטעם ודעת תאוה אלוקית - למעלה מטעם ודעת, מגיעה מהעצם ואינה ניתנת לשינויים. ולכן, אך טבעי שכאשר המדרש מתאר את רצונו של הבורא בהגשמה עצמית הוא משתמש במונח תאוה ולא במונח רצון.

כדי להבין זאת, נוכל להמשיל את העולמות לקרני השמש. את קרני השמש ניתן לראות רק כאשר הן יוצאות מהשמש עצמה, ואילו בתוך השמש לא שייך כלל לדבר על מציאות של קרניים – לא חזקות ולא חלשות. רק כאשר הן מתרחקות מהשמש ניתן לראות את הקרניים וליהנות מהן. כי השמש היא המקור של הקרניים, וכל זמן שהמקור בעצמו מאיר, לא ניתן להבחין בהארה היוצאת ממנו. בדומה לכך, הקב"ה הוא המקור לעולמות, ולכן כל זמן שהאור האלוקי מאיר בגילוי לא ניתן לחוות את מציאות העולמות, אלא אך ורק את האור האלוקי.⁵

בעיה שנייה - כאשר הקב"ה מאיר בכול מקום, אי אפשר לדבר על מציאות של "עליונים" או "תחתונים".

מדוע?

משום שההגדרות 'עליון' ו'תחתון' הן יחסיות. כדי לדעת אם נקודה מסוימת היא עליונה או תחתונה עלינו להגדיר נקודת ייחוס. נקודה X יכולה להיות נמוכה יחסית לנקודה Y, וגבוהה יחסית לנקודה Z. אבל כאשר היא עומדת בפני עצמה אי אפשר לומר שהיא 'גבוהה' או 'נמוכה'. בנוסף לכך, אם נקודה Y הייתה נמצאת כל הזמן בכול מקום לא היה ניתן לייחס לה שום נקודה שגבוהה או נמוכה ממנה. זה פשוט היה לא רלוונטי.

בדומה לכך לא ניתן לדבר על מציאות גבוהה או נמוכה יחסית לקב"ה. הרי הקב"ה נמצא בכול מקום, ומלוא כל הארץ כבודו⁶ – לכן אי אפשר לא יכולים להיות כלפיו עולמות עליונים ותחתונים. ואם כן, איפה יוכל לממש את חלומו?

אדמו"ר הזקן מסביר⁷ שהעולמות התחתונים בהם הקב"ה רוצה לשכון אינם תחתונים מבחינה גיאוגרפית אלא איכותית. משום שלמרות שה' נמצא בכול מקום – איכות ועוצמת הגילוי האלוקי משתנה מעולם אחד לשני. ככל שהגילוי האלוקי מורגש פחות – כך העולם נמוך יותר.

העולמות בהם עוצמת הגילוי היא הנמוכה ביותר מכונים בשם עולמות תחתונים. ודווקא בהם הקב"ה רוצה לשכון. שתהיה לו "דירה בתחתונים".

כדי ליצור מציאות שבה האור האלוקי מתגלה בעוצמה נמוכה יותר הקב"ה מחליט לצמצם את עצמו. לסלק את אורו הגדול על הצד. כך נוצר מקום לבריאת עולמות שבהם לא מרגישים את הקב"ה. מעולם נמוך אחד משתלשל עולם נמוך יותר, ובעולם הנמוך ביותר מבין העולמות האלו, בתוך העולם שלנו, הקב"ה רוצה להתגלות.

למה?

כי דווקא החיבור הזה מוכיח שאחדותו של הקב"ה מושלמת, מתבטאת בכול מקום שהוא ואינה זקוקה דווקא לעולמות עליונים לשם כך. הבריאה כולה עד לרובד הנמוך והמוגשם ביותר מעידה על מהותו הנשגבה של הבורא.

נו, ומה היה לפני הבריאה?

אמנם, גם לפני בריאת העולם המציאות כולה העידה על גדולתו של הבורא. הוא מילא את כל החלל ושלט ללא מיצרים⁸, אבל רק כאשר נבראו העולמות הנמוכים, הרחוקים, הגסים והמוגשמים, בהם אורו של הקב"ה לא מאיר בגלוי, מקום שבו חווים אך ורק את העולם ולא מרגישים כלל את מציאותו של הבורא נוצרה האפשרות האמתית להכחשת מציאות הבורא, ודווקא אז - כאשר הרובד החיצוני והמנותק ביותר מעיד על חיבור לבורא, ניתן להכיר בעוצמת אחדותו. כאשר הבורא האין סופי שורה בעולמות הנמוכים והמוגבלים ביותר – מתגלה עוצמת הכוח האינסופי שלו. אינסוף שהוא כל כך לא מוגבל, שאפילו העולמות המוגבלים ביותר אינם מונעים ממנו להתגלות בגאון. זה מה שמוכיח שהקב"ה לא מוגבל אפילו להגדרת הבלי גבול.

זה עובד באופן של הפוך על הפוך. דווקא העולמות הרחוקים ביותר הם אלו שיכולים להעיד שהקב"ה קרוב. דווקא החלק הגשמי והנחות ביותר בבריאה הוא זה שמלמד על **עצמותו** ומהותו של הקב"ה שמאוחדת עם כל פרט בבריאה.

וכאשר המציאות הגשמית ביותר, היא זאת שמבטאת את מהותו העצמית של הקב"ה, זוהי "הגשמה עצמית"

⁵ תניא, שער היחוד והאמונה, פרק ג'

⁶ ישעיהו ו', ג'. ובלשון הזוהר: "לית אתר פנוי מיניה" (תיקוני זוהר קכ"ב, ב, ב')

⁷ תניא, ליקוטי אמרים, פרק ל"ו

⁸ עץ חיים. שער א', ענף ב. תניא, ליקוטי אמרים, פרק ל"ו

ההגשמה העצמית שלנו

ואיך כל זה קשור להגשמה העצמית שלנו?

פשוט

כאשר הקב"ה יצר את האדם, הוא ברא אותו בצלמו "בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ"⁹. כלומר, אנחנו נבראנו באותה התבנית, באותו הדפוס של הקב"ה¹⁰.

רצונו הגדול של הקב"ה הוא להתבטא במקום הרחוק ביותר במלוא עוצמתו. להיות בשיא תוקפו גם במקום הנמוך ביותר. ומאחר ואנחנו נבראנו בצלמו, זהו בדיוק הרצון החזק ביותר גם שלנו. להיות אנחנו גם במקום הכי רחוק ונמוך שיש. לבטא את עצמנו ואת מי שאנחנו באמת, עד הסוף. ולכן הדרך שלנו להגשים את עצמנו, היא לדאוג שהרבדים החיצוניים, הרחוקים והנמוכים ביותר של הקיום שלנו יביעו את מהותנו הפנימית. לוודא שהאישיות שלנו קורנת החוצה גם מהרובד השטחי והנמוך ביותר של העולם החיצוני, בעולם הגשמי והממשי - עולם המעשה.

נכון שהמהות הפנימית היא האמתית והחשובה, אבל השלמות הפנימית שלה באה לידי ביטוי דווקא כאשר הרובד הנמוך ביותר מביע אותה. דווקא כאשר אדם "מממש" את עצמו – מביא את מהותו וכישרונותיו לידי ביטוי בעולם הממשי והפיזי שנמוך בהרבה מהמימד הרעיוני / הפילוסופי / התיאורטי / המחשבתי¹¹, הוא מגלה את אין סופיותה, ומראה שמהותו אינה מוגבלת לרובד אחד גבוה ככל שיהיה ויכולה להתבטא בכל רובד שהוא – גם ברובד הרחוק, הגשמי והנמוך ביותר שיש.

יותר מכך, כל תכלית הפוטנציאל היא המימוש! אנחנו שמחים מהפוטנציאל הגדול שלנו כי אנחנו מחכים שיום יבוא ונוכל להגשים אותו. בשונה מהקב"ה, שהוא אחד, יחיד ומיוחד ואף פעם אין אצלו פער בין המהות הפנימית למציאות החיצונית, אצל הנבראים (כל אחד מאתנו) יש פער כזה, והיות ואנחנו חיים בעולם גשמי אנחנו צריכים לחבר את היכולת העצמית/רוחנית שלנו לעולם המעשה, כי זו הדרך שלנו להתחבר אליה ולחוות אותה.

איך עושים את זה?

היות והרצון שלנו להגשים את עצמנו מגיע מהרצון של אלוקים להגשים את עצמו, אם אנו רוצים להגשים את עצמנו, נצטרך לראות מהי הדרך שבה הבורא מגשים את עצמו ולאמצה לחיינו אנו.

כאשר הקב"ה ברא את העולם, הוא ברא רובד חיצוני כדי שיוכל להתגלות בתוכו. אבל מהי הדרך שבה הוא מתגלה בעולם הזה?

באמצעות משכן

המשכן הוא המודל הראשון של בית המקדש. הגרסה הראשונה של בית שבו ה' עתיד לשכון. מבנה ידי אדם, עשוי קרשים של עצי שיטים, ובתוכו הקב"ה משרה את שכנתו, ובלשונו של הקב"ה: "ועשו לי מקדש¹² ושכנתי בתוכם"¹³.

איך ייתכן שקרשים פשוטים יוכלו להכיל אור אלוקי נעלה כל כך ולהפוך להיות משכן לה'! הרי אפילו העולמות הרוחניים הגבוהים ביותר לא מסוגלים להכיל את נוכחותו של הקב"ה? כך אכן שאל שלמה המלך בחנוכת בית המקדש: " כי האמנם ישב אלוקים על הארץ? הנה השמים ושמי השמים לא יכלכלוך, אף כי הבית הזה אשר בניתי"¹⁴. איך קרשים פשוטים יכולים להכיל את נוכחותו של הקב"ה? יותר מכך, איך ייתכן שדווקא הם יכולים לבטא את מהותו הפנימית ביותר?

⁹ בראשית א, כ"ז

¹⁰ " פירש לך שאותו צלם המתוקן לו צלם דיוקן יוצרו הוא". רש"י על הפסוק.

¹¹ האמת היא שתורת החסידות מסבירה שהשורש של המימוש גבוה יותר מהפוטנציאל, ודווקא משום כך הוא נפל רחוק יותר. ניתן להסביר זאת ע"י הכלל ש"כל הגבוה יותר נופל למטה יותר" - כאשר חומת אבנים קורסת, אזי האבן שעמדה במקום הגבוה ביותר עפה הכי רחוק ונופלת הכי הרבה, ואילו האבנים הנמוכות יותר ניזוקות פחות. כאשר יבוא משיח, יאיר השורש הפנימי של כל הבריאה ואז יראו שהמימוש גבוה יותר מהפוטנציאל - החסידות לומדת זאת גם מהכרעת החכמים את המחלוקת בקידושין מ: "גדול תלמוד שמביא לידי מעשה" ומוכיחה מכך שהמעשה הוא העיקר (היום יום ה' טבת)

¹² גם המשכן מכונה בשם מקדש: "מקדש דאיקרי משכן ומשכן דאיקרי מקדש" עירובין ב, סוף עמוד א'

¹³ שמות כ"ה, ח'

¹⁴ מלכים א, ח' כ"ז.

תורת החסידות מסבירה¹⁵ שהקרשים אינם רק חומר הגלם ממנו נבנה המשכן, אלא טומנים בחובם בצורה מוצפנת גם את הדרך בה נוכל לעשות זאת.

הצופן טמון באותיות המרכיבות את המילה "קרש"¹⁶. וכדי לפענח אותו עלינו להפוך את סדר האותיות במילה. כאשר הופכים את סדר האותיות במילה קרש, ניתן לראות שה"קרש" נהפך ל"שקר".

צופן זה בא ללמד אותנו שהדרך לבנות משכן לה' באמצעות השקרים המצויים בעולם הזה.

איך זה יכול להיות?

איך ייתכן שנבנה משכן באמצעות שקר?

הרי כל הסיבה שבגללה אנחנו לא חווים את נוכחותו של הקב"ה בכל מקום בעולם היא בגלל שהעולם הזה הוא עולם השקר! הקב"ה נמצא בעולם הזה בכל מקום, כל הזמן, והוא זה שמאפשר ויוצר את העולם בכול רגע מחדש. אם העולם היה עולם אמיתי, היינו צריכים כל הזמן לראות בו את הנוכחות האלוקית שמהווה אותו ופועלת את קיומו. הצמצום שאפשר את בניית העולם לא הפחית את נוכחותו של הבורא, אלא רק את עוצמת ההארה האלוקית שנובעת ממנו. אבל העולם הזה הוא כל כך נמוך, עד כדי כך שהוא מסוגל אפילו להכחיש את עצם קיומו של הבורא וטוען שנמצא כאן בזכות עצמו.

אז איך זה שמכל החומרים בעולם אנחנו צריכים לבנות את המשכן דווקא משקרים?

יותר מזה, הרי מהותו של הקב"ה היא אמת "ה' אלוקים אמת"¹⁷!! וחזרתו של הקב"ה אמת¹⁸. אז איך ייתכן שהבית שיבטא אותו יותר מכל הוא בית שעשוי משקרים זמניים וחולפים?

התשובה לכך היא שכאשר אנחנו מצליחים להפוך את השקרים של העולם הזה לבית מקדש, הם מהווים את ההוכחה הטובה ביותר לנצחיותו של הקב"ה! הם מראים שגם מה שהיה נראה במבט ראשון מציאות שנפרדת מאלוקות ואפילו סותרת אותה, גם היא אלוקות. בעצם קיומם הם מוכיחים שגם המציאות הרחוקה, הנחותה והגשמית ביותר היא אלוקות. וזו הרי בדיוק המטרה שלשמה הם נבראו!¹⁹

כל זמן שלא היה עולם קיים, מציאותו של הקב"ה הייתה המציאות היחידה. לא רק ששום דבר לא הכחיש אותה, שום דבר לא היה קיים חוץ ממנה. ואז, כדי להגשים את עצמו, הקב"ה ברא את העולם הנמוך, הרחוק, הגשמי והגס ביותר שיש – "עולם השקר", כדי שגם הוא יבטא את אחדותו העצמית והאינסופית של הבורא

אבל..

אבל כל זמן שלא נצליח לקחת את שקר העולם ולהוכיח איתו את אחדות ה' – לא רק שלא הצלחנו להגשים את המטרה, אלא גרמנו לנזק גדול הרבה יותר!! עכשיו קיימת מציאות שסותרת את נוכחות ה'. לא רק שהיא לא משקפת את אחדות ה', היא עוד טוענת שהיא המציאות האמתית ושהבורא כלל לא קיים! ולכן, כל זמן שנחפש דרכים עוקפות וננסה להתחבר לקב"ה בלי לטפל בשקרים, זה לא רק שטיפלנו בסימפוטום ולא פתרנו את הבעיה מהשורש, אלא הרבה יותר מזה! גרמנו לגולם לקום על יוצרו!

מה עושים?

תופסים את השור בקרניו! משתמשים דווקא בשקר של העולם כדי לבנות כאן בית - משכן לה'. בית שמגלה לא רק נוכחות מינימלית של ה' בעולם, אלא שהעולם עצמו הוא אלוקות. מקום שבו השכינה שורה בעוצמה הגבוהה ביותר – כמו בבית.

¹⁵ בהמשך מאמרי 'באתי לגני' של הרבי הרי"צ וביאורי הרבי מליובאוויטש על מאמרים אלו. מאמרים אלו (ובפרט אותיות ו' ו"א) מהווים יסוד למאמר זה.

¹⁶ להלן הערה

¹⁷ סיום פרשיה שלישית של קריאת שמע

¹⁸ שבת נ"ה, א

¹⁹ יותר מזה, דווקא עולם השקר הוא זה שיכול להעיד על אמיתת הבורא. הסיבה לכך צפונה במילה "אמת" עצמה. המילה אמת מורכבת מהאות הראשונה בסדר האותיות – האות א', מהאות האמצעית בסדר האותיות – האות מ', והאות האחרונה בסדר האותיות – האות ת'. רק כאשר האמת באה לידי ביטוי בכול הרבדים מא' ועד ת' היא אמת אמיתית. שאם לא כן, היא אמת מקומית ולכן אינה נחשבת כאמת כלל.

האות מ' היא האמת האמצעית כאשר סופרים אותן יחד עם האותיות הסופיות. יש 13 אותיות לפני ה' ו 13 לאחריה (גם בכך ניתן לראות רמז למהות האחת והיחידה ששזורה לכל אורך הדרך, שכן 13 הוא בדיוק ערכה המספרי של המילה אחד).

כאשר אדם נמצא במקום שזר לו, הוא עדיין אותו אדם, אבל לא מבטא את עצמו באותה צורה. הוא לא משוחרר כמו בבית, הוא אפילו לא תמיד אומר מדבר באותה צורה. ואילו בבית האדם מתגלה בכל כוחותיו. יותר מזה, אפילו הבית עצמו – הקירות והחפצים מביעים את זהותו של בעל הדירה. הצבעים, הצורות, התמונות והרהיטים עצמם מלמדים אותנו האם האדם שגר בבית הזה מבוגר או צעיר, פרקטי או אומנותי, מסודר או מבולגן, ויכולים אפילו להראות אם הוא שמח או עצוב.

כשאנחנו בונים דירה לה' בעולם הזה – אנחנו מגלים שהקב"ה שוכן אפילו בעולם הנמוך והרחוק ביותר בעוצמה הגבוהה ביותר.

איך הופכים שקר למשכן?

הכול טוב ויפה. אבל איך יכול להיות שהשקר פתאום יהפוך לאמת? איך פתאום העולם הזה יוכל להעיד על אלוקות?

האמת היא, שאנחנו לא משתמשים בשקר עצמו אלא בנקודת האמת שנמצאת בו ומאפשרת לו להתקיים. כן. בכל שקר קיימת נקודת אמת.

איך זה יכול להיות? פשוט. כדי שאנשים יוכלו להאמין לשקר, הוא צריך לכלול בתוכו פרטים אמתיים. ככל שהאמת המצויה בשקר תהיה משמעותית יותר, כך השקר יוכל להיות גדול יותר. למשל, כדי שאדם יוכל לשקר לחבריו ולספר להם שהיה בחופשה בחו"ל, הוא צריך להשתמש בכמה שיותר נקודות אמיתיות כדי לעשות זאת: הוא יוכל לספר שזכה בכרטיס טיסה לניו יורק, אבל בשום אופן לא יוכל לשקר ולומר שנסע לשם עם הרכב שלו... כלומר, הוא השתמש בנקודת האמת שאומרת שהדרך להגיע מישראל לאמריקה היא במטוס (או באנייה, אבל לא ברכב:). ככל שאני רוצה שהשקר יהיה אמין יותר, כך אני צריכה שהוא יכלול יותר נקודות של אמת. באופן של הפוך על הפוך – דווקא נקודת האמת היא זו המאפשרת לשקר להתקיים! בלעדיה – אף אחד לא יאמין בו.

גם קיומו של ה"עלמא דשקרא" מתאפשר אך ורק בזכות נקודות האמת הרבות המצויות בו. יותר מכך, הכלל אומר שככל שהשקר גדול יותר יש בו אמת גדולה יותר. וכיון שהעולם הזה הוא השקר הגדול ביותר, ניתן להבין שמקור קיומו הוא האמת הגדולה ביותר – הקב"ה בכבודו ובעצמו.

הדרך להפוך את השקר לקרש שממנו אפשר לבנות משכן היא לזהות בתוך השקר את נקודת האמת שלו – זו שמאפשרת לו להיות שקר, **ולהראות שהיא שייכת לאמת ומחוברת אליה.**

למה?

כי הדבר היחיד שמאפשר לשקר לקחת אליו את נקודת האמת ולשקר אתה, היא באמצעות יצירת **נתק**. השקר לוקח את נקודת האמת ומנתק אותה מהמקור האמיתי שלה. רק כאשר יש נתק בין נקודת האמת לביטוי הגשמי שלה – נוצר שקר.

ולכן, אם נצליח להראות שהאמת עדיין מחוברת למקור שלה, והיא קיימת אך ורק בגללו – המציאות השקרתית לא תוכל להתקיים!

כך בדיוק עם העולם: הסיבה שבגללה העולם מצליח לשקר ולהכחיש את מציאותו של הבורא, נעוצה בכך שהוא לקח את אותו ניצוץ אלוקי שקיים בתוכו וניתק אותו ממקורו – טוען שהניצוץ הזה שייך לעולם ולא לבורא. אם השקר לא היה מנתק את נקודת האמת מהקשרה, הוא לא היה מצליח לשקר איתה! היא הייתה נשארת אמת - העולם עצמו היה מגלה את המציאות האלוקית²⁰

לכן, השלב השני שאנו צריכים לעשות כדי להפוך את השקר לקרש, היא לקחת את נקודת האמת שגילינו בו ולהראות בה את **הקשר**²¹. להראות שגם עכשיו, בתוך השקר, נקודת האמת תמיד קשורה למקורה.

²⁰ כשם שאת השקר אנחנו הופכים לקרש, כך את הניתוק אנחנו הופכים לתיקון. כאשר אנחנו מראים שהמהות הפנימית מחוברת לכל רובדי הקיום, תוקן הנתק שנוצר מהשקר. וכך העולם בעצמו הופך להיות כלי להשראת השכינה

²¹ ניתן לראות שגם המילה קשר מורכבת מהאותיות שקר, אבל בצורה הפוכה: כאשר הופכים את השקר ומגלים את נקודת האמת שבו, אז מתגלה הקשר הפנימי של האמת למקורה וממילא השקר הופך להיות קרש למשכן. ***

הערה: בקשר להערות הנ"ל בפרט, ולתוכנו של המאמר בכלל, ראוי להסביר כי תפיסת העולם העומדת מאחורי "משחקי מילים" אלו נעוצה בתחילת שער הייחוד והאמונה (חלקו השני של ספר התניא), בו אדמו"ר הזקן מסביר ששמו של נברא בלשון הקודש – אינו רק אמצעי זיהוי טכני, אלא מבטא את מהותו של הנברא, כאשר כל אות מסמלת את צורת ההשפעה האלוקית המהווה אותו, ולכן, שינוי האותיות אינו מגלה רק שם אחר הרמז במילה הקיימת, אלא מלמד על מהותו הפנימית של בעל השם. והעובדה ששתי מהויות הפוכות כל כך נוצרות

וברגע שאנחנו מגלים שהאמת תמיד קשורה למקור שבה, השקר מתהפך לביטוי העוצמתי ביותר של האמת. עוצמה כזו ששום דבר לא יכול להעיב עליה – אפילו לא השקר הגדול ביותר בעולם. ואז אפשר לבנות איתו ועל ידו את המשכן²².

הדרך לגלות את הקשר של העולם לקב"ה היא ע"י קיום מצוות. המילה **מצוה** היא מלשון צוותא וחיבור – היא מגלה את הקשר שיש בין העולם לבורא. כאשר אנו מקיימים מצווה אנחנו מגלים שיש בורא לעולם, שמהווה אותו וקשור אליו כל הזמן.

את המצוות אנו מקיימים באמצעות כל הרבדים בבריאה – חי, צומח ואפילו דומם. בכך אנו מוכיחים שיש קשר בין הבורא עד לרובד הגשמי והנמוך ביותר בעולם. זו היא ה"הגשמה העצמית" של הבורא.

ואיך זה עובד במשכן הפרטי שלנו? באותה צורה

כאשר אנחנו רוצים להגשים את עצמנו, אנחנו בעצם רוצים שגם העולם שסביבנו והמציאות הגשמית יעידו על הכישרונות והיכולות שלנו. לא מספיק לנו לדעת שיש לנו פוטנציאל או כשרון אנחנו רוצים גם להגשים אותו, להשתמש בו ולממש את עצמנו.²³ כדי לממש את עצמנו, אנחנו צריכים לקחת את השקרים שמונעים מאתנו להגשים את עצמנו – הקשיים, הפחדים ודמוסי החשיבה וההתנהגות שלנו, ואיתם ובעזרתם לממש את החלום.

איך?!

איך אפשר לקחת את כל מה שמנע ממני עד היום לבטא את עצמי ולהשתמש בו כדי להגשים את עצמי בצורה הטובה ביותר? זה לא מתכון לכישלון? לא עדיף למצוא מסלול עוקף לפחד שלי? או להתגבר על דפוס החשיבה שתוקע אותי כל פעם מחדש? ובכלל, אם היה אפשר לעשות זאת כבר הייתי עושה את זה מזמן!!

אז האמת היא שיש דרך לעשות זאת.

הדרך להשתמש בשקרים / בקשיים שלנו, היא בדיוק הדרך בה אנו משתמשים בשקרים של העולם כדי לבנות מהם משכן. כלומר, אנחנו צריכים למצוא את נקודת האמת שמהווה את השקר, ולנתק אותה מהאופן השקרי שבו היא נמצאת כעת. כאשר אנחנו מוצאים את נקודת האמת, אנחנו יכולים להתיר את הקשר שקושר אותה לרגש או לדפוס החשיבה המעוות, ולרתום אותה לטובתנו.

כך במקום להתעלם מהשקר במקרה הטוב, או לסבול ממנו ולא להצליח להגשים את עצמנו במקרה הפחות טוב, אנחנו פשוט **משתמשים בשקר לטובתנו!**

להשתמש בשקר פירושו לרתום את אותם הקשיים שמונעים ממני להגשים את החלום לטובתי. לקחת את הגורמים שאינם מאפשרים לי להגשים חלום ולגייס אותם לשורותיי.

איך עושים את זה?

בשלב הראשון אנחנו צריכים לזהות את נקודת האמת שמאפשרת את קיומם של השקרים שמונעים ממני להגשים את עצמי.

לדוגמא:

יוסף ידע שהוא רוצה להיות מטפל רגשי. מאז שהוא זוכר את עצמו הייתה לו משיכה חזקה לתחום הטיפול והאימון האישי. הוא למד ביסודיות את כל הקורסים בתחום: ממנטורינג וייעוץ אישי ועד טיפולים רגשיים ושיטות אלטרנטיביות. הוא למד קואוצינג וגישור, ייעוץ זוגי ומוח אחד, CBT ו-NLP, פרחי באך ושלושת הממדים.

מאותן אותיות, מלמדת אותנו על הקשר ההדוק בין השתיים. כאשר המציאות מתוקנת – אין למעלה ממנה, וכאשר אותה מציאות עצמה אינה מחוברת למקורה, היא יורדת למקום הנמוך ביותר שיש.

²² נראה לי שרמז לכך ניתן לראות באותיות השקר עצמן, כאשר הן באות לידי תיקון. המילה שקר מורכבת מהאות ש - נקודת האמת בשקר, והאותיות קוף וריש - שמסמלות את סוגי הניתוק שיצר השקר. כאשר האות ר' מסמלת את הנתק מהנקודה (כלומר, במצב מתוקן היה עליה להיראות כמו האות ד), ואילו האות ק' מסמלת את הנתק ברובד המעשי - כאשר הפן המעשי אינו בהלימה למציאות (בניגוד לאות ה' שבה יש הלימה בין האות ר' שמסמלת את המחשבה והדיבור, לקו המעשה משמאל).

אם השקר מתוקן - האות ק' הופכת לה', והאות ר' לד'. המילה שמתקבלת היא "שהד" - שהד זו עדות (כמו שהדי במרומים / יגר שהדוּתא). כאשר השקר מתוקן לא רק שאינו מנגד לאלוקות - להיפך! הוא הסימן שמעיד עליה, כמו שאמר רשב"י על עצמו "אנא סימנא בעלמא".

²³ גם המילה לממש בדיוק כמו המילה להגשים מלמדת על התהליך אותו אנו צריכים לעבור. המילה להגשים – מלמדת שאנו צריכים לבטא את הכישרונות שלנו גם במרחב הגשמי, והמילה ממש מלמדת שאנו צריכים להשתמש בהם גם במרחב הממשי.

בכל פעם כשהוא שומע על קורס טיפולי חדש הוא נרשם אליו ולומד במרץ. הוא פעיל מאוד בקורס ושולט בחומר, אבל איך שהוא, בכול פעם כשהוא צריך לצאת לשטח הוא מקבל רגליים קרות. הוא מרגיש שכל מה שחסר לו זה רק עוד קורס אחד כדי להתחיל לייעץ בפועל. כמובן שכך בדיוק הוא מרגיש גם בסיום הקורס הבא וגם לאחר זה שהגיע אחריו.

יוסף יודע שאם הוא רוצה להגשים את עצמו הוא צריך לקפוץ למים ולהתחיל לטפל. הוא חייב להתחיל לעבוד בפועל. אבל הוא מרגיש שהוא לא מסוגל. באמת שלא. יש לו חלום גדול, ייעוד גדול, שליחות גדולה ומודעות גדולה עוד יותר. אבל הוא לא מצליח להגשים את עצמו

מה אפשר לעשות במקרה כזה?

בשלב הראשון צריך לברר מהי הסיבה שמונעת מהאדם להתחיל ליישם את הידע הרב שצבר בתחום. יכולות להיות לכך סיבות שונות. כדי לברר זאת עליו לשבת עם עצמו / עם חבר / איש מקצוע ולחשוב מה יכולה להיות הסיבה לכך.

כאשר יוסף ישב עם עצמו, הוא גילה שהפחד לטעות פשוט משתק אותו. הוא אפילו לא היה מודע לפחד הזה, אבל הפחד לטעות היה השקר שלא אפשר ליוסף להביא לידי ביטוי את היכולות המופלאות שלו ולממש את עצמו.

הפחד של יוסף אמנם היה שלילי, אבל כמו בכול שקר הייתה בו נקודת אמת שאפשרה לו להתקיים. כדי לגלות מהי נקודת האמת שנמצאת בבסיס השקר הזה, נצטרך לבדוק ממה נובע הפחד לטעות.

הפחד של יוסף נבע מפרפקציוניזם. הוא היה חייב להיות מושלם. הוא לא היה מסוגל לטעות. אז הוא נמנע מכול חיכוך עם העולם המעשי, ומי שלא עושה? כידוע. לא טועה.

נקודת האמת שעמדה מאחורי השאיפה לשלמות, היא הצורך האנושי להצליח. אבל הצורך להצליח היה קשור למנגנון שגוי שלא אפשר לנקודת האמת להתגלות. וכך, דווקא הרצון להצליח שיתק את יוסף ומנע ממנו כל אפשרות להצלחה.

דוגמא נוספת ניתן לראות אצל טובה. טובה היא מורה בבית ספר יסודי גדול ביישוב בו היא מתגוררת. טובה רצתה להיות מורה. היו לה את כל הסיבות לרצות. היא אהבה לקרוא, ללמוד וללמד, להיות בקשר עם אנשים ולהרגיש שייכת. היא רצתה מאוד לתרום מהיכולות שלה לתלמידות והיה לה אך טבעי לפנות למקצוע ההוראה - היא ידעה שכדי להגשים את עצמה כדאי לה להיות מורה.

טובה העדיפה ללמד בכיתות הגבוהות, כי רצתה להעביר חומר משמעותי ולנהל עם התלמידות דיונים מעניינים. אבל בעיות המשמעת בכיתה לא אפשרו לה ליהנות מההוראה. לא ליהנות אמרנו? יותר מכך. הן הצריכו אותה להיאבק עליה.

טובה שמה לב שהיא סופרת את השעות להפסקה הקרובה, ומהרגע שנגמרה החופשה - היא הכינה לוח ספירה לאחור לחופשה הבאה. היא הרגישה שהיא מצליחה להתפרנס אבל רחוקה מאוד מלהגשים את עצמה.

בהתחלה כולם אמרו לה שככה זה בהתחלה, וכאשר הבעיות המשיכו גם אחר כך - אמרו שככה זה בדור הזה. זה החינוך היום.

טובה הרגישה שהיא כורעת תחת הנטל. ההוראה הייתה מרוץ בלתי פוסק, בכיתה ובחדר המורות, בשיעורים ובתורנויות חצר בהפסקה, עם ההורים והצוות, לפני המיצ"ב ובחינות הכניסה - טובה הרגישה שאין לה נשימה. ואם זה לא מספיק אז היו את כל התפקידים האלה שטובה לקחה על עצמה, לחלק מהם היא התנדבה ברצון ולחלקם האחר נודבה בעל כורחה. וטובה לא ידעה להגיד לא. גם כשהדרישות היו מעל ומעבר. וכשהגיעה הבייתה היא פשוט קרסה.

השקר שמנע מטובה להגשים את עצמה היה הפחד לסרב לבקשות של הסביבה. לומר "לא". נקודת האמת שעמדה בבסיס הפחד הוא הצורך של טובה במערכות יחסים. טובה כל כך פחדה לאבד את הקשרים החברתיים שלה, שפשוט לא העיזה לסרב לאף בקשה. אבל הסיבה שבגללה טובה סבלה כל כך היא דווקא בגלל מערכות היחסים הלא מאוזנות שלה עם הסביבה. חוסר היכולת של טובה להיות אסרטיבית ולעמוד על שלה, לא הביא לה אהדה אלא אך ורק ניצול.

כדי לממש את עצמה טובה צריכה לשאול את עצמה - 'איך אוכל להיות בקשר חברתי חם וטוב, מבלי שאצטרך לוותר על עצמי'.

כדי להגשים את החלום אנחנו צריכים לזהות את נקודת האמת בתוך השקר. ברגע שאנחנו מזהים את השקר - אנחנו יכולים להתיר את הקשר - לפרוס את החיבור של נקודת האמת אל השקר ובכך לבטל אותו. לאחר שהפרדנו את נקודת האמת מתוך השקר נוכל לקחת אותה אלינו ולהשתמש בה כקשר - לבנות איתה את המשכן הפרטי שלנו בצורה הטובה ביותר.

שקר ← קשר ← קרש.

השקר - הוא האמונה המגבילה שמונעת ממנו להגשים את עצמו

הקשר - הוא נקודת האמת שנמצאת בבסיס האמונה הכוזבת ומאפשרת לה להתקיים

הקרש - הוא השימוש בנקודת האמת שהייתה קשורה בשקר כדי להגשים את עצמו.

אצל יוסף:

השקר - הפחד שלא מאפשר ליוסף להתחיל לפעול בשטח

הקשר - הרצון הבריא והטוב להצליח

הקרש - דווקא נקודת האמת שנמצאת במנגנון השקרי, היא זו שיכולה לעזור ליוסף יותר מהכול להצליח. שכן, כאשר יוסף ישאל את עצמו איך אני יכול להשתמש ברצון להצליח כדי להגשים את עצמי, הוא יגלה שדווקא הרצון להצליח הוא זה שידחוף אותו להתחיל לפעול בשטח. כיון שכל זמן שנמנע מלטפל באנשים, הוא אולי לא טועה אבל בוודאי לא מצלח!!

אצל טובה:

השקר - הפחד לסרב לבקשות של הסביבה

הקשר - הצורך במערכות יחסים טובות

הקרש - דווקא נקודת האמת, שכלואה במנגנון השקרי היא זו שיכולה לעזור לטובה יותר מכל להצליח להתגבר על הקושי. שכן, כאשר תהיה מודעת לנק' האמת תוכל לשאול את עצמה - באלו דרכים בריאות אני יכולה להגיע למערכות יחסים טובות ומספקות עם הסביבה? השאלה זהו לא תעזור לה רק להפחית מהעומס שמוטל עליה, אלא אכן תאפשר לה לממש את המטרה שעמדה מול עיניה לכתחילה - מערכות יחסים טובות ומספקות.

אצלנו:

בכול פעם, כאשר אנחנו מצליחים לזהות את השקר שלא מאפשר לנו להגשים את עצמנו, ואת נקודת האמת שמסתתרת בתוכו, אנחנו צריכים לשאול את עצמנו - באיזו דרך נוכל להשיג את האמת הזו, בצורה כזו שהיא תפעל לטובתנו ולא לרעתנו?

כך למשל, אם גיליתי שהקושי שלא מאפשר לי לפתח קריירה בתחום האהוב עלי הוא החשש מפני התגובות שאני עלולה לקבל מהסביבה, אני יכולה לראות שנקודת האמת שנמצאת בתוך השקר היא הצורך שלי בהערכה עצמית וחברתית. בשלב זה אני יכולה לשאול את עצמי - איך אוכל להעלות את רמת ההערכה העצמית והסביבתית שלי, בלי לוותר על החלום? סביר להניח שאם אלמד את התחום שאני אוהבת, זה יגרום לי לשמחה, סימון ורכישת חברים בעלי תחומי עניין משותפים.

אבל בדיוק כמו אצל יוסף, ואצל טובה, גם במקרה הזה הפחד גייס לטובתו את הצורך שלי בהערכה אישית וחברתית וגרם לי לוותר על הדבר שהיה יכול לעזור לי יותר מכל להשיג אותם. ככה נראה שקר.

למה חשוב להגיע לשקר עצמו?

הייתי יכולה לנסות להתעלם מהפחד - ללכת ללימודים אבל בתחושה קשה של מישהי שעושה משהו אסור. הייתי יכולה להיכנע לפחד - להמשיך לנהל את חיי על פי תפיסת עולמם וטעמם של אלו שחיים מסביבי ובטוחים שהם יודעים בדיוק מה טוב לי ללמוד בחיים ואיפה.

הייתי יכולה גם לעקוף את השקר - למשל, למצוא מעין שטח אפור של תחום שאני לא מאוד אוהבת והסביבה לא מאוד שונאת. פרווה כזה.

אבל כל אחת מהאפשרויות האלו הייתה מונעת ממני לממש את עצמי. אפילו אם הייתי מתעלמת מהפחד שלי ולומדת את התחום שרציתי - לא הייתי מסוגלת להגשים את עצמי באמת, אם לא הייתי אבל לא הייתי מבררת מהי נקודת האמת בתוך הקושי שלי, ואיך אוכל לדאוג למלא אותה באופן שלא יידרוש ממני לוותר על החלום.

למה?

כי הגשמה עצמית כוללת הגשמה המלאה, והחיבור פנימי ועמוק שלנו אל כל הכוחות המיוחדים שקיימים בנו בכל תחומי החיים. לכן, לימוד המקצוע הרצוי ואפילו עבודת חלומות אינם מספיקים לנו כדי להגשים את עצמנו. אם לא הייתי מבררת מהי נקודת האמת בתוך השקר, יכול להיות שהייתי לומדת את התחום האהוב עלי, אבל מרגישה שוויתרתי על אחד הצרכים הבסיסיים ביותר שלי - הצורך בהערכה עצמית וחברתית.

כדי לממש את עצמי באופן מלא אני צריכה להגשים את החלומות המודעים שלי - הלימודיים, החברתיים, האומנותיים וכי, אבל לא פחות חשוב מכך, גם את הצרכים הלא מודעים שלי - אלו נקודות האמת שנמצאות בבסיס השקר ומונעות ממני להגשים את עצמי.

וכאשר הצלחנו למצוא דרך להשיג את נקודת האמת בצורה שמקדמת אותנו אל עבר ההגשמה העצמית, לא רק שנטרלנו את המוקשים בדרך אל היעד, אלא הרבה יותר מזה.

נקודת האמת שהתגלתה הופכת להיות המנוע הכי חזק שלנו!

למה?

כיון שכדי לעמוד מול השקרים שקשרו את נקודת האמת נאלצנו להתמודד. לא התעלמנו מהשקר, לא עקפנו אותו ובטח שלא נכנענו. וההתמודדות עצמה עזרה לנו לחשוף את הכוחות הכי פנימיים שלנו, הכי עצמיים ועמוקים. כוחות כאלו שאפילו אנחנו לא הכרנו.

מהם כוחות פנימיים?

ניתן לראות אדם שהולך בצידי הכביש ופתאום מגיחה מולו משאית גדולה במהירות עצומה. אם הוא יצליח לרוץ במהירות ששמורה לספורטאי מצטיין הוא יוכל להציל את עצמו. האדם שעומד מול המשאית אינו בכושר ויתכן שהוא אפילו אדם איטי במיוחד. למרות זאת, כאשר המשאית הגיחה מולו והוא נאלץ להציל את חייו, הוא הצליח לרוץ במהירות שיא וחיוו ניצלו ברגע האחרון.

הוא בחיים לא היה מעלה בדעתו שיוכל לרוץ במהירות כזו. מאיפה האדם קיבל את הכוחות הללו פתאום?

החסידות מסבירה שהאדם לא קיבל את הכוחות האלו עכשיו, אלא כבר ברגע שהוא נולד. אבל הם היו כל כך פנימיים וחבויים, שאפילו האדם בעצמו לא ידע שהם קיימים בו. האדם היה יכול לחיות חיים שלמים מבלי שהכוחות האלו יתגלו. הכוחות העמוקים שלנו כל כך פנימיים ועצמיים שהם נסתרים אפילו מאיתנו, עד לשלב שבו אנחנו נאלצים להתמודד. כך זה עם הכוחות הפיזיים שלנו, וכך, ועוד הרבה יותר מכך עם הכוחות הנפשיים.

לכן ההתמודדות עם השקר וחיפוש נקודת האמת, לא עוזרת לנו רק לנטרל את השפעתו ההרסנית של השקר ולגייס את נקודת האמת לצידנו, אלא הרבה יותר מכך - היא מאפשרת לנו לחשוף את הכוחות הכי פנימיים ואישיים שלנו. כוחות שלא היו מתגלים בשום אופן אם לא היינו נדרשים להם מאוד. וכאשר הכוחות העצמיים ביותר שלנו נחשפים - אז אפשר באמת להגשים את עצמנו.

כך השקר בעצמו הופך לקרש לבניית המשכן האישי שלנו

אבל זה הרבה יותר מכך!

ההגשמה העצמית שלנו לא עוזרת רק לבניית המשכן האישי שלנו, אלא מהווה חלק מהגשמתו העצמית של הבורא בכבודו ובעצמו – בניית המשכן הכללי!!

איך זה ייתכן?

פשוט!

קודם הסברנו שהגשמתו העצמית של הבורא היא גילוי הנוכחות האלוהית בכל פרט בבריאה, ושיאו של גילוי זה בא לידי ביטוי במקדש. ולמרות זאת, הגילוי האלוהי במקדש אינו מהווה מטרה בפני עצמה, בדיוק כמו שהבריאה הגשמית כולה אינה מטרה בפני עצמה, שכן, כל תפקידה הוא לבטא את אחדותה העצמית של המהות האלוהית. גילוי האלוהות במקדש הוא פסגת הגילוי הרוחני דווקא בגלל שהוא מגלה את החיבור הפנימי העמוק שקיים בין המהות הפנימית והעצמית של הבורא לרובד הגשמי והנמוך ביותר²⁴. ולכן, הגילוי האלוהי במקדש מגיעה רק לאחר שפעלנו לגלות אותו בכל פרט בממד הגשמי של הבריאה.

²⁴ ולכן פסגת הגילוי האלוהי היא במקדש ולא במשכן. המקדש בנוי מאבנים (דומם), וקבוע במקום אחד ואילו המשכן עשוי מעצים (צומח) ומועבר ממקום למקום. הגילוי האלוהי במקום הנמוך ביותר הוא פסגת הגילוי כי הוא מלמד שאפילו הרובד הנמוך ביותר בבריאה הגשמית מאוחד עם עצמותו האינסופית של הבורא.

אבל הבריאה מורכבת מאין סוף פרטים. איך נוכל לגלות אלוקות בכל פרט בבריאה?

פשוט. מחלקים את העבודה

כל אחד מאתנו אחראי על חלק מסוים בבריאה. חלק שנמצא באחריותו האישית לתקן ולגאול אותו. כאשר כל אחד מאתנו גואל את החלק שלו – ביחד אנחנו גואלים את העולם כולו.

איך נוכל לדעת מהו החלק הגשמי אותו אנחנו צריכים לתקן? לשם כך אנו צריכים להיעזר בעולם הגשמי עצמו.

הבעל שם טוב מסביר שבדיוק כמו שהמהות האמתית של הרובד הגשמי בעולם – היא הכוח האלוקי שמהווה אותו, כך מהותם האמתית של הרצונות הגשמיים שלנו – היא הניצוץ האלוקי המצוי בהם, ומביא לכך רמז מן הפסוק: "רעבים גם צמאים נפשם בהם תתעטף"²⁵ – הרגשת הרעב או הצמא הגשמי שלנו נובעת מהרצון הנפשי שלנו לתקן את הניצוצות האלוקיים החבויים במאכלים ומשקים אלו.²⁶

כאשר אנחנו מגשימים את הרצון הגשמי שלנו – אנחנו מגלים בתוכנו את החלק הרוחני שמהווה אותו ומאחים את הנתק שקיים בין מהותו העצמית של העולם למציאות הנראית בעין. מה קורה כאשר מתגלה הנוכחות האלוקית ביקום כולו?

גאולה

זהו השלב בו מתגלה אחדותו האינסופית של הקב"ה

כך המשכן האישי שאנחנו בונים, מזרז את המקדש הכללי ומהווה חלק ממנו. המימוש העצמי והגשמת החלומות האישיים שלנו מזככת את העולם ופועלת את מימוש עצמותו של הבורא והגשמת חלומו הגדול של הבורא – דירה בתחתונים, במהרה בימנו, שאז תתגלה אחדותו של ה' בכל פרט בבריאה "והיה ה' למלך על כל הארץ – ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד"²⁷ בגאולה האמתית והשלימה במהרה בימנו, תיכף ומיד **ממש!**

²⁵ תהילים ק"ז, ה'

²⁶ כתר שם טוב, חלק ראשון, דף קצ"ד.

²⁷ זכריה, י"ד, ט'